

Коментар НРА «Рюрік» до Постанови № 479 «Про внесення змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні»

Правлінням Національного банку України 28 грудня 2011 року було прийнято Постанову № 479 «Про внесення змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні», яка була зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.01.2012 р. за № 96/20409. Постанова набула чинності 13.02.2012 р.

НБУ зазначає, що внесення цих змін «обумовлено необхідністю приведення зазначеного нормативно-правового акту у відповідність до положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків» від 15.02.2011 р. № 3024-VI, а також удосконалення наглядних підходів до розрахунку окремих економічних нормативів».

Цією Постановою:

– На період до 01.07.2012 р. дозволено банкам України включати до основного капіталу сплачені, але не зареєстровані внески до статутного капіталу, що обліковуються за балансовим рахунком 3630 «Внески за незареєстрованим статутним капіталом».

– З 01.01.2013 р. запроваджено новий норматив співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань банку – НЗ-1. Цей норматив визначає достатність власних коштів банку для виконання зобов'язань перед вкладниками та кредиторами. До зобов'язань банку під час розрахунку нормативу НЗ-1 включаються:

- кошти Національного банку;
- кошти інших банків;
- кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій;
- кошти клієнтів банку;
- кошти бюджету та позабюджетних фондів України;
- цінні папери власного боргу та похідні фінансові зобов'язання;
- кредиторська заборгованість;
- субординований борг;
- зобов'язання з кредитування та за всіма видами гарантій;
- вимоги за андеррайтингом цінних паперів.

Значення нормативу НЗ-1 має бути не менше ніж 10 відсотків.

– З 01.07.2012 р., з метою підвищення рівня ліквідності банків та забезпечення своєчасного виконання зобов'язань перед вкладниками і кредиторами, удосконалено підходи до розрахунку нормативів ліквідності. Зокрема:

- 1) Під час розрахунку нормативу поточної ліквідності активи банку, з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно), зменшуються на суму сформованих під них резервів.
- 2) Під час розрахунку нормативу короткострокової ліквідності активи банку, з кінцевим строком погашення до одного року, зменшуються на суму сформованих під них резервів.

– Змінено розрахунок нормативів інвестування та визначено порядок надання банкам дозволів Національного банку України на здійснення інвестицій з урахуванням вимог щодо розміру регулятивного капіталу.

– Заборонено виплату дивідендів або розподіл капіталу банку в будь-якій формі, якщо це стане причиною порушення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу.

– Внесено зміни до критеріїв визначення пов'язаних осіб (інсайдерів) банків. Відтепер, до інсайдерів - фізичних осіб належать:

- а) особи, які мають істотну участь у банку;
- б) керівники банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів правління банку;
- в) керівники юридичних осіб, які мають істотну участь у банку;
- г) керівники та контролери споріднених осіб банку;
- ґ) керівники та контролери афілійованих осіб банку;
- д) асоційовані особи будь-якої фізичної особи, зазначеної в підпунктах «а»–«ґ».

До інсайдерів - юридичних осіб належать:

- а) особи, які мають істотну участь у банку;
- б) афілійовані особи банку;
- в) споріднені особи банку;
- г) юридичні особи, у яких асоційовані особи є керівниками або контролерами.

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» позитивно оцінює ініціативи Національного банку України щодо полегшення процесу формування основного капіталу для розрахунку регулятивного капіталу та удосконалення наглядних підходів до розрахунку окремих економічних нормативів. Також, слід зауважити, що цими нововведеннями можливості банків щодо прийняття невиправданих ризиків і надмірних зобов'язань на баланс зменшуються і приводяться у відповідність з фактичним фінансовим станом, що сприятиме захисту інтересів вкладників і кредиторів.

РЕЗЮМЕ

Прийнято Постанову № 479 «Про внесення змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні», яка набула чинності 13.02.2012 р.

Дозволено банкам України включати до основного капіталу сплачені, але не зареєстровані внески до статутного капіталу до 01.07.2012 р.

Запроваджено новий норматив співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань банку – НЗ-1. Цей норматив визначає достатність власних коштів банку для виконання зобов'язань перед вкладниками та кредиторами

Удосконалено підходи до розрахунку нормативів ліквідності з метою підвищення рівня ліквідності банків та забезпечення своєчасного виконання зобов'язань перед вкладниками і кредиторами

Змінено розрахунок нормативів інвестування та визначено порядок надання банкам дозволів Національного банку України на здійснення інвестицій з урахуванням вимог щодо розміру регулятивного капіталу

Внесено зміни до критеріїв визначення пов'язаних осіб (інсайдерів) банків

Відповідальний за випуск:

Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н. Долінський Леонід Борисович,
тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:

Ковальчук Олександр Сергійович,
тел. (044) 484-00-53 вн. 109

НРА «Рюрік»

☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 52а

+38 (044) 383-04-76, +38 (044) 484-00-53

e-mail: info@rurik.com.ua

www.rurik.com.ua